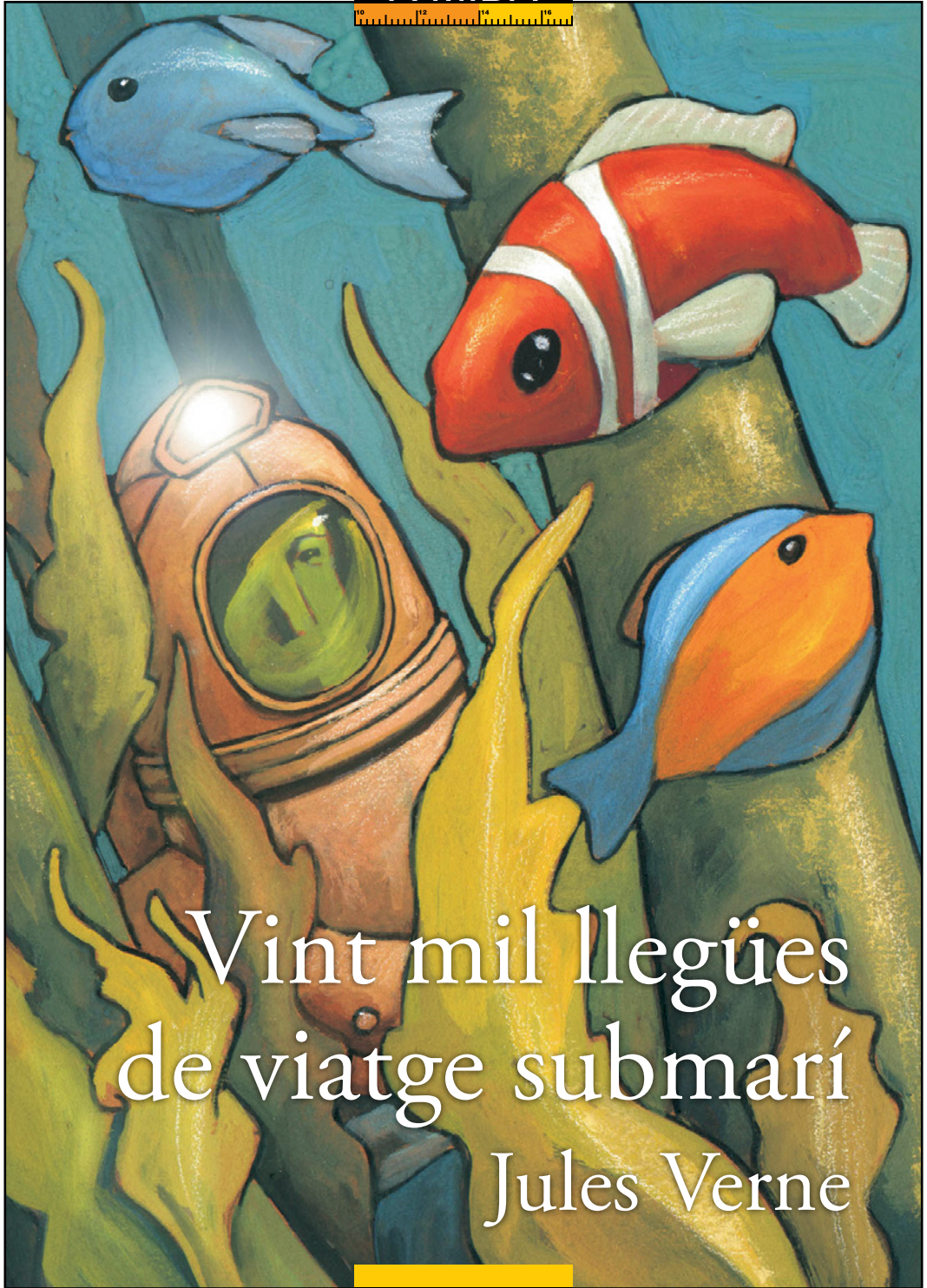

CLÀSSICS
A MIDA

Vint mil llegües
de viatge submarí

Jules Verne

ANAYA

Primera part

Un escull mòbil

L'any de 1866 va quedar en la memòria de moltes persones perquè va succeir un fet inexplicable: molts vaixells s'havien trobat en la mar amb «una cosa enorme», un objecte llarg, de vegades fosforescent, infinitament més gran i més ràpid que una balena. El món sencer estava esglaiat per aquella aparició meravellosa.

En efecte, el 20 de juliol de 1866, el vaixell de vapor *Governor-Higginson*, que feia una ruta per l'Índia, es va trobar amb la massa movedissa a cinc milles¹ a l'est de les costes d'Austràlia. El capità Baker va creure que allò era un escull desconegut, però va eixir de dubtes quan va observar que llançava, xiulant, dues columnes d'aigua a una altura considerable. Era indubtable, per tant, que es devia tractar d'un animal, un mamífer aquàtic desconegut fins aleshores.

Informes successius, que referien nous albiraments, van commoure l'opinió pública i es va posar de moda parlar del monstre.

---

¹ *Milla marina*: unitat de longitud, equivalent a 1.852 metres.

Durant els primers mesos de l'any 1867, no es va tornar a parlar de l'assumpte. Però, el 13 d'abril, l'*Scotia*, un dels vaixells correu més grans que solcaven aleshores les mars, va xocar per la part de babord² amb un instrument tallant o perforant.

—Fem aigües! Ens enfonsem! —van cridar els mariners del pont.

Per sort, encara que l'obertura tenia dos metres i la via d'aigua era gran, el vaixell va poder continuar i va arribar a la costa. Els enginyers van començar aleshores el reconeixement del vaixell, posat en sec. A penes es van atrevir a creure el que veien. A dos metres i mig davall de la línia de flotació, s'obria una bretxa regular en forma de triangle isòsceles. El tall era perfecte.

La conseqüència d'aquest últim incident va ser que l'opinió pública es va tornar a apassionar amb el tema del monstre i dels múltiples naufragis que havia ocasionat. Justament o injustament, totes les desaparicions es van atribuir al «monstre».

En l'època en què es van produir aquests successos, jo acabava de realitzar un viatge pels Estats Units, on havia participat en una expedició científica. El govern francès m'hi havia enviat en la meua qualitat de professor del Museu d'Història Natural de París. Vaig arribar a Nova York a finals de març i havia de tornar a França a principis de maig. Em vaig assabentar del tema que estava en boca de tot el món i, quan estava dedicat a classificar i ordenar totes les mostres mineralògiques, botàniques i zoològiques que havia arreplegat, va succeir l'incident de l'*Scotia*. La possibilitat de l'illot flotant, que sostenien els pocs entesos, era rebutjada tant pels qui creien que es tractava d'un monstre d'una força colossal com pels qui pensaven que era un vaixell «submarí» de gran potència.

---

² *Babord*: costat esquerre de l'embarcació, segons es mira de popa a proa, és a dir, de la part posterior cap a la part davantera.

The World
WEEKLY EDITION.
NEW YORK, THURSDAY, SEPTEMBER 11, 1914.
PRICE TWO CENTS PER COPY. (SUNDAY AND HOLIDAY EDITIONS EXTRA.)

THE WORLD'S LEADING NEWS PAPER.
PUBLISHED WEEKLY.
CONTAINS THE LATEST NEWS AND COMMENTARY.
SUBSCRIPTIONS: \$1.00 PER ANNUM IN ADVANCE.
SINGLE COPIES: TWO CENTS.
ADVERTISING: \$100 PER COLUMN PER WEEK.
TERMS: CASH IN ADVANCE.
OFFICE: 100 NASSAU ST., N.Y.C.
PHONE: 100 NASSAU ST., N.Y.C.

Només un govern podia posseir una màquina destructora semblant i, en aquests temps desastrosos en què l'ésser humà se les enginya per augmentar la potència de les armes de guerra, cabia la possibilitat que un Estat experimentara aquest artefacte temible a esquena dels altres. A la meua arribada a Nova York, diverses persones m'havien preguntat la meua opinió sobre l'assumpte. Mentre vaig poder, em vaig negar a parlar del fet, però el periòdic *New York Herald* va insistir perquè l'«honorable Pierre Aronnax, professor del Museu de París» en donara una explicació, i vaig haver de fer-ho.

Vaig discutir l'assumpte des de tots els punts de vista, políticament i científicament, i ací copie el final d'un article molt extens que vaig publicar en el número corresponent al 30 d'abril. Aquest va ser el paràgraf amb què acabava:

«En conseqüència, després d'haver examinat una a una les diferents possibilitats i rebutjat qualsevol altra hipòtesi, és necessari admetre l'existència d'un animal marí d'una força extraordinària».

Les raons que donava per a tal conclusió estaven basades en el fet que les profunditats de l'oceà ens són totalment desconegudes. La sonda no ha aconseguit arribar-hi mai. Què succeïx en aquests abismes llunyans? Quins éssers habiten i poden habitar a dotze o quinze milles davall de la superfície de les aigües? Com és l'organisme d'aquests animals?

Amb els coneixements que posseïa, estava disposat a admetre l'existència d'un narval gegant. A vegades, el narval vulgar, o unicorn marí, pot arribar a una longitud de seixanta peus³. Multipliquem per cinc o fins i tot per deu aquestes dimensions, concedim a aquest cetaci una força proporcional a la seua grandària, augmentem-ne les armes ofensives i n'obtidrem l'animal en qüestió, capaç de perforar l'*Scotia*.

---

³ *Peu*: mesura de longitud, que, a Anglaterra, equival a 30,48 cm.

El narval va armat amb una espècie d'espasa de marfil, que és una dent dura com l'acer. Se n'han trobat algunes encastades en el cos de balenes, a qui el narval ataca sempre amb èxit. Altres s'han arrancat, no sense treball, de les parets dels vaixells travessats de part a part.

El meu article va ser molt discutit, la qual cosa em va suposar una gran popularitat i em va fer guanyar un bon nombre de seguidors. La solució que hi proposava, d'altra banda, deixava el camp lliure a la fantasia i al fet que cada un deixara córrer la imaginació. I la mar és precisament l'únic medi on poden aparéixer i desenvolupar-se aquests gegants, davant dels quals els animals terrestres, elefants o rinoceronts, no són sinó nans. Per què no?

Immediatament, van començar a Nova York els preparatius d'una expedició destinada a encaçar el narval. Es va armar una fragata, l'*Abraham Lincoln*, per a fer-se a la mar com més prompte millor. Estava dirigida pel comandant Farragut.

L'emoció que va provocar aquesta notícia va ser extraordinària. El comandant Farragut es va disposar a salpar. No hi faltava ni un sol dels tripulants. Només calia encendre les calderes, aconseguir la pressió necessària i amollar amarres.

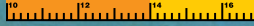
Tres hores abans que salparen, vaig rebre una carta que deia així:

Senyor Aronnax. Professor del Museu de París.

Distingit senyor: si voleu unir-vos a l'expedició de la fragata Abraham Lincoln, el govern de la Unió veuria amb el màxim gust que vós representeu França en aquesta empresa. El comandant Farragut té una cabina a la vostra disposició.

Cordialment, us saluda

*J. B. HOBSON
Secretari de la Marina.*

El *Nautilus* és un increïble invent de l'enginyeria naval, però també un museu on un home culte amaga un secret. Per què navega sense descans? Verne no en dóna més dades i Aronnax, el narrador, a penes aconsegueix entendre'n els motius. El capità Nemo sembla recórrer les profunditats marines com en una ratificació de la pròpia llibertat.

